

Seat No. : _____

NO-121

December-2015

M.A., Sem.-I

**401 : Economics
(Micro Economics-I)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1. એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો. એકમલક્ષી અને સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

સમજાવો :

- (a) ઉત્પાદન શક્યતા રેખાનો ખ્યાલ
- (b) વાસ્તવલક્ષી અને આદર્શલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર

2. પ્રો. હિક્સ દ્વારા કરવામાં આવેલું કિંમત અસરનું આવક અસર અને અવેજી અસરનું વિભાજન સમજાવો.

અથવા

‘સામાન્ય’ અને ‘ગીફ્ટન’ વસ્તુઓના સંદર્ભમાં કિંમત અસરનું વિભાજન ચર્ચો.

- 3. (a) માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતાનો ખ્યાલ વર્ણવો.
- (b) ગ્રાહકના અધિક સંતોષ વિશે ટૂંકીનોંધ લખો.

અથવા

- (a) માંગની પ્રતિ મૂલ્યસાપેક્ષતાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (b) માંગને નક્કી કરતાં પરિબલો વિગતે રજૂ કરો.

4. પેરેટોની સામાજિક કલ્યાણની ઈષ્ટતમ શરતો ચર્ચો.

અથવા

પીગુનો કલ્યાણનો ખ્યાલ સમજાવો.

5. નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો :

- (1) ગ્રાહકનો અધિક સંતોષનો ખ્યાલ કોણે રજૂ કર્યો ?
  - (a) પોલ સ્વીઝી (b) માર્શલ (c) ચેમ્બરલીન (d) સ્ટીગલર

- (2) ગીફન વસ્તુઓ છે
 (a) પ્રતિષ્ઠામૂલક વસ્તુઓ (b) મૂડી વસ્તુઓ
 (c) એશો-આરામની વસ્તુઓ (d) હલકી વસ્તુઓ
- (3) આર્થિક સમસ્યાનું મૂળ છે
 (a) લક્ષ્ય (b) લોભ (c) સાધનો (d) અછત
- (4) તટસ્થરેખા હંમેશા
 (a) ઉદ્ગમ સ્થળથી અંતર્ગોળ હોય છે.
 (b) ઉદ્ગમ સ્થળથી બહિર્ગોળ હોય છે.
 (c) લંબસ્તરીય સીધી રેખા હોય છે.
 (d) સમસ્તરીય સીધી રેખા હોય છે.
- (5) જ્યાં તટસ્થરેખા કિંમતરેખાને સ્પર્શે છે તે બિન્દુએ તટસ્થરેખાનો ઢાળ કેવો હોય છે ?
 (a) કિંમતરેખાનાં ઢાળ કરતાં વધારે હોય છે.
 (b) કિંમતરેખાના ઢાળ જેટલો (સમાન) ઢાળ હોય છે.
 (c) કિંમતરેખાના ઢાળ કરતાં ઓછો હોય છે.
 (d) ઉપરનાં એકપણ નહિ
- (6) નીચે દર્શાવેલમાંથી કયો સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનો વિષય છે ?
 (a) વસ્તુ કિંમત નિર્ધારણ (b) સાધન કિંમત નિર્ધારણ
 (c) આર્થિક કલ્યાણનો સિદ્ધાંત (d) આવક અને રોજગારીનો સિદ્ધાંત
- (7) સામાજિક કલ્યાણ વિધેયનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો છે ?
 (a) એડમ સ્મિથ (b) માર્શલ (c) એરો (d) પ્રો. બર્ગસન
- (8) જ્યારે એક વધારાના એકમ માટે, ગ્રાહક પોતાની પાસેથી વસ્તુના ઓછા એકમો જતા કરવા તૈયાર હોય ત્યારે સીમાંત અવેજનો દર કેવો હોય છે ?
 (a) વધતો (b) સ્થિર (c) ઘટતો (d) શૂન્ય
- (9) વ્યક્તિની આવક ₹ 15,000 છે. હવે ભાવમાં વધારો થાય છે. તો વાસ્તવિક આવક
 (a) વધે (b) ઘટે
 (c) એની એ જ રહે (d) અનેક ગણો વધારો થાય
- (10) y-અક્ષને સમાંતર હોય તેવી માંગરેખા કઈ માંગ દર્શાવે છે ?
 (a) મૂલ્ય સાપેક્ષ માંગ (b) મૂલ્ય અનપેક્ષ માંગ
 (c) સંપૂર્ણ મૂલ્ય સાપેક્ષ માંગ (d) સંપૂર્ણ મૂલ્ય અનપેક્ષ
- (11) વસ્તુ કે સેવામાં રહેલો માનવ જરૂરિયાત સંતોષવાનો ગુણ શેનાથી ઓળખાય છે ?
 (a) કાર્યક્ષમતા (b) લોકપ્રિયતા (c) ઈચ્છા (d) તૃષ્ટિગુણ
- (12) કોઈપણ વસ્તુની બજાર માંગ શેના પર આધારિત છે ?
 (a) બજારનું કદ (b) વસ્તીનું કદ
 (c) વ્યક્તિની આવક (d) ઉપરોક્ત તમામ
- (13) જે વસ્તુઓ ગ્રાહકની જરૂરિયાતો પ્રત્યક્ષ રીતે સંતોષે છે તે વસ્તુઓને _____ કહે છે.
 (a) મૂડી વિષયક વસ્તુઓ (b) વપરાશી વસ્તુઓ
 (c) ઉત્પાદક વસ્તુઓ (d) આર્થિક વસ્તુઓ
- (14) “Economics of Welfare” કોણે લખ્યું છે ?
 (a) એ.સી. પીગુ (b) નીકોલસ કાલ્ડોર
 (c) વીલફ્રેડો પેરેટો (d) લાયોનેલ રોબિન્સ

Seat No. : _____

NO-121
December-2015
M.A., Sem.-I
401 : Economics
(Micro Economics-I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Define Micro Economics. Clarify the difference between Micro Economics and Macro Economics.

OR

Explain :

- (a) The concept of production possibility curve.
(b) Positive and Normative Economics.
2. Explain the break up price effect into income and substitution effects as given by Prof. Hicks.

OR

Discuss decomposing of price effect in with reference to 'normal' and 'Giffen' goods.

3. (a) Describe the concept of price elasticity of demand.
(b) Write a short note on consumer's surplus.

OR

- (a) Clarify the meaning of cross price elasticity of demand.
(b) Explain the determinants of demand in detail.
4. Discuss Pareto's optimum conditions for social welfare.

OR

Clarify Pigou's Welfare concept.

5. Choose the appropriate answer from the options given as under :

- (1) The concept of consumer's surplus is given by
(a) Paul Sweezy (b) Marshall
(c) Chamberlin (d) Stigler
- (2) Giffen goods are
(a) Prestige goods (b) Capital goods
(c) Luxury goods (d) Inferior goods
- (3) The root cause of economic problem is
(a) Ends (b) Greed
(c) Means (d) Scarcity

- (4) Indifference curve is always
(a) Concave to the origin (b) Convex to the origin
(c) A vertical straight line (d) A horizontal straight line
- (5) At the point of tangency the slope of indifference curve is
(a) greater than the price line (b) the same as the price line
(c) smaller than the price line (d) None of the above
- (6) Which of the following is the subject of Macro-Economics ?
(a) Product pricing
(b) Factor pricing
(c) Theory of Economic welfare
(d) Theory of Income and Employment.
- (7) The concept of social welfare function is given by
(a) Adam Smith (b) Marshall
(c) Arrow (d) Prof. Bergson
- (8) The consumer is willing to give up lesser amount in order to obtain one additional unit of good. It indicates that marginal rate of substitution is
(a) increasing (b) constant
(c) decreasing (d) zero
- (9) Suppose the person's income is ₹ 15,000. When price increases, then the real income will
(a) increase (b) decrease
(c) remain the same (d) becomes zero
- (10) Demand curve parallel to y-axis shows which kind of demand ?
(a) Elastic demand (b) Inelastic demand
(c) Perfectly elastic demand (d) Perfectly in elastic demand
- (11) The capacity of a commodity or a service to satisfy a human want is known as
(a) ability (b) popularity
(c) desirability (d) utility
- (12) Market demand for a product depends on the
(a) size of the market (b) size of population
(c) income of individuals (d) All of the above
- (13) _____ are those goods which satisfy consumer's wants directly.
(a) Capital goods (b) Consumer goods
(c) Producer's goods (d) Economic goods
- (14) Who has written the "Economics of Welfare" ?
(a) A.C. Pigou (b) Nicholas Kaldor
(c) Vilfredo Pareto (d) Lionell Robbins
-